No. 102. 1840.

VLISSINGSCHE COURANT.

Dinsdag 25 Augustus.

De Uitgave dezer Courant geschiedt des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. De prijs van het Abonnement, voor drie maanden, is ƒ 2,25, en franco per post ƒ 2,50. De Advertentien behooren op ongezegeld papier te worden ingeleverd. Dezelve worden gerekend tegen 20 ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs, van 1 tot 6 regels, is ƒ 1,20, en voor iederen regel daarboven 20 ct.; behalve het, voor elke Advertentie, aan het Rijk verschuldigde Zegelregt van 35 ct. Brieven enz. franco.

Nog bestaande leemten en gebreken in de grondwet, en de aanhangige ontwerpen tot wijziging derzelve.

(*Zie No's. 92, 93, 94, 96, 97, 98 en 99.*)

Wij betwijfelen, nogtans, of ons voorgedragen stelsel, hoeveel vrijzinniger ook dan het bestaande, wel voldoende zal voorkomen aan hen, welke op godsdienstige gronden, *algeheele* vrijheid van *onderwijs*, even als van *Godsdienst*, verlangen.

Zij zullen b. v. opzien tegen de van eenen openbaren of bijzonderen onderwijzer gevorderde bekwaamheden. Maar wij vragen, waarom dit te willen wegcijferen? Op dat ook *onkundigen, onbevoegden* zouden kunnen onderwijzen?

Wacht men hiervan zóóveel heil voor de jeugd, voor de Godsdienst? Waarlijk wij zouden wel eens willen zien, op welke gronden zoodanige verwachting kon gebouwd worden.

Te klagen zou men hebben, werd er door het Gouvernement *alleen* gezorgd voor gelegenheid ter opleiding van onderwijzers van eene bepaalde godsdienstige gezindheid. Maar wij hebben voorgesteld, dat de wet verpligtend zou maken de zorg voor *alle* bestaande godsdienstige gezindheden, op dit stuk; en het ligt in den aard der zaak, dat die zorg *niet* zou worden uitgeoefend, wanneer men door kweekelingen b. v. om door [illegible] onderwijzers te worden onderwezen, deze of hunne ouders van dat onderwijs terug schrikte.

Derhalve zal voor R. C. kweekelingen evenzeer de weg moeten openstaan, om zich kennis en bekwaamheden eigen te kunnen maken, als voor die van andere gezindheden, en zulks zonder daarin belemmering, uit godsdienstige beweegredenen ontleend, te ondervinden.

Het toezigt der schoolopzieners op het gedrag en het onderwijs der leermeesters, kan geen overwegend bezwaar opleveren, voor zoover het zich bepaalt tot de vakken van onderwijs, *by de wet bepaald*, en zijne bedenkingen of bezwaren geen ander gevolg zullen hebben, dan de plaatselijke commissien daaraan meenen te moeten geven.

Bedenkingen van *godsdienstigen* aard blijven derhalve steeds buiten zijne attributen; en dat een behoorlijk toezigt op, — dat gepaste raadgevingen en voorlichtingen omtrent — het te geven *gewoon* onderwijs niet anders dan aan de goede zaak bevorderlijk zijn kunnen, schijnt op geene goede gronden te kunnen worden ontkend.

Dat gecommitteerden uit het bestuur in de plaatselijke commissien zitting zullen hebben, kan te minder bezwaar in hebben, daar, volgens het door ons voorgestane stelsel van verkiezing, die lieden mede door de burgers zouden zijn gekozen, en voor zoover dit met den Burgemeester niet het geval mogt zijn, *diens* stem en gevoelen als gecommitteerde toch niet van dien overwegenden invloed zou kunnen geacht worden, om niet door die der overige leden te kunnen worden opgewogen.

Dat in Gemeenten, waar meer dan ééne Godsdienstige gezindheid bestaat, elk derzelve in de commissie voor het onderwijs, ieder naar gelang van het getal der bevolking, van de aanwezige gezindheid, zou dienen te worden vertegenwoordigd, en alzoo, bij de invulling der kiesbilletten, aanwijzing zou moeten geschieden, hoevele leden van deze of die gezindheid moesten verkozen worden, komt ons voor, in den aard der zaak gelegen te zijn.

De meerderheid zou natuurlijk beslissen; voor zooverre echter de minderheid daardoor te lijden mogt hebben, zijn bij ons voorstel de noodige voorzieningen daartegen aangewezen.

De gezindheid, die eene *afzonderlyke* school en onderwijzer verlangde, zou die ook natuurlijk afzonderlijk moeten bekostigen; en hiervan geen burgerlijke Gemeentelast mogen worden gemaakt; en alleen, wanneer er onderstand bleek noodig te zijn, uit algemeene fondsen en die fondsen zulks veroorloofden, zou daarop aanspraak kunnen worden gemaakt.

In scholen, waar kinderen van verschillende geloofsbelijdenis werden onderwezen, en nogtans ook het Godsdienstig onderwijs werd toegelaten, zou de tijd voor dit laatste zoodanig behooren te worden geregeld, dat de kinderen van eene andere belijdenis dan de onderwijzer, zonder al te groot nadeel en tijdverlies zich daaraan konden onttrekken.

Na alles wel te hebben overwogen, meenen wij in gemoede, dat er volgens ons stelsel geene meerdere beperkingen in de vrijheid van onderwijs zouden bestaan, dan welke voor het belang van dat onderwijs zelve, in verband met de tegenwoordige inrigting onzer maatschappij, als onontbeerlijk te beschouwen zijn.

Ondanks bij eene oppervlakkige lezing van het art. der *Arnhemsche Courant*, (*) vermeldende de aansluiting van den *Noordbrabander* aan het door eerstgenoemd blad, en ook door ons, voorgestane staatkundige stelsel, bijzonder op het stuk der verkiezingen, — zou kunnen verondersteld worden, dat ook de *A. C. onbeperkte* vrijheid van onderwijs voorstond, meenen wij nogtans uit een vorig No. de zekerheid te hebben verkregen, dat dit *niet* werkelijk het geval is; maar dat blad ook wel degelijk eenige voorzieningen tegen de misbruiken, [illegible] ten en naar alle aanzien *moeten* leiden, in het belang van het onderwijs zelve, noodzakelijk acht.

Niet zonder eenige belangstelling zien wij te gemoet, welke indruk het door ons op dit gewigtige onderwerp in bedenking gegevene, zoowel bij de *A. C.* als bij die bladen, welke men als de tolken der R. C. bevolking schijnt te kunnen aanmerken, kan hebben te weeg gebragt.

Gaarne zullen wij hulde doen aan degenen, welke er iets beters en doelmatigers op zouden weten te vinden, om niet alleen de R. C. bevolking in hare bezwaren, met opzigt tot de thans bestaande wetgeving op het onderwijs, te gemoet te komen, maar ook tevens aan de Ingezetenen van elke andere geloofsbelijdenis, die het godsdienstig onderwijs ook in de scholen zouden wenschen te zien plaats vinden te wille te zijn, zonder daarom het onmisbare toezigt, hetwelk de Staat altijd op deze gewigtige zaak *behoort* te kunnen uitoefenen, weg te nemen of geheel te verijdelen.

43. De *armen* zijn diegenen, welke de Heiland ons heeft nagelaten om hun in *Zynen* naam wel te doen; den dank, dien wij Hem en Zijnen Vader meenen schuldig te zijn, kunnen wij, volgens Zijn zeggen, bewijzen, door *hen* te beschermen, te verkwikken, te vertroosten, te ondersteunen.

Men kan ARM *worden, zyn*, en *blyven*, geheel buiten zijne schuld, en zulks te meer naar mate in eene maatschappij bij een kleiner getal de magt bezeten wordt, om te beschikken over de middelen en wegen, welke tot welvaart leiden, of tot armoê voeren.

De belangen der *armen* aan de willekeur van *enkelen* prijs geven is, in een Christenland, verzaken een der heiligste pligten, die de Godsdienst voorschrijft, bescherming te verleenen aan hen, die ze behoeven.

Nederland maakt er aanspraak op, een land van Christenen genaamd te worden. Nederland wijdde, van oudsher aan zijne armen, zijne ouden van dagen, zijne weduwen, zijne weezen eene zorg, die vaak aan andere natien stof tot bewondering en beschaming gaf; en met fierheid konden wij daarop meermalen terugwijzen, wanneer men ons als een volk van louter eigenbelangzuchtigen, van schraperige kooplieden uitkreet.

Onze *armen*, zij blijven dan voortdurend de beschermelingen *der natie*, en niet maar alleen aan de regering zij de magt gegeven, over *hun* lot te beschikken.

DE WET neme hen onder *hare* bescherming, nadat het gebleken is, dat de zorg der regering door deze begrepen wordt, zich zóóver te mogen uitstrekken, dat pupillen aan de door de wet bepaalde persoonlijke zorg hunner voogden onttrokken, — volwassenen zonder geregtelijk onderzoek of veroordeeling, — door het vermogen der vrees, — van hunne vrijheid beroofd, en plaatselijke en gewestelijke besturen verhinderd mogen worden aan armbesturen zoodanige toelagen te verstrekken, als zij vermeenden veilig te kunnen worden toegestaan, zonder de Ingezetenen daardoor meer te bezwaren, dan deze zulks voor *dat* doel gaarne zouden willen zijn.

Art. 228 der grondwet is, in een land, waar eene godsdienstige overtuiging bestaat, omtrent hetgeen men aan de armen verschuldigd is, als in Nederland bestaat, *veel te algemeen*.

De regering worde daar, in hare zorg voor de armen, of hetgeen zij zulks meent te zijn, minstens beperkt *door de wet*.

Het zij de Besturen, de Ingezetenen, eener plaats minstens vrijgelaten, zóóveel jaarlijks voor hunne armen ten offer te brengen, als zij zelve goed vinden, en aan de regering blijve de bevoegdheid niet, om in dezen beperkingen te kunnen daarstellen, ten einde aan contracten, door haar onvoorzigtig[illegible] te kunnen voldoen.

Art. 228 moet [illegible] verwijzing naar eene *wet* op het armwezen behelzen, of wij zouden alleen bij gemis daaraan alle voordragten tot wijziging moeten wenschen verworpen te zien.

44. (*Art.* 229) Uit dit artikel heeft men eene leer getrokken, die volstrekt in strijd is:

a. met de bij eene vorige wijziging der grondwet daaraan gegevene uitlegging en gevolgde wijze van handelen.

b. met de duidelijk gestelde laatste alinea van art. 232.

c. met het gezond verstand.

Tot bewijs voor het onder *a* gestelde verwijzen wij eenvoudig naar de daadzaken, in de Nos 2737 en 2738 van het *Handelsblad* opgegeven en, zoover wij weten, nog door niemand weersproken.

Als bewijs voor dat, onder *b* gesteld, voeren wij aan, dat het laatste onderdeel van art. 232 *niet kan worden uitgevoerd*, wanneer men aan de grondwetgevende magt de bevoegdheid ontzegt, om veranderingen in aan *haar* voorgedragene ontwerpen, of in de grondwet zelve voor te stellen, omdat alsdan niet *in alles* gevolgd wordt, hetgeen over het maken van wetten is bepaald; als waartoe ook, blijkens art. 114, behoort de voordragt, door de Tweede Kamer, om aan den Koning voorstellen van wetten te doen, en om die voorstellen na ze op gelijke wijze als voorstellen van koningswege gedaan, te hebben onderzocht en behandeld, volgens art. 115 *goed te keuren* en *ze aan de Eerste Kamer te verzenden.*

Zoo *dit* mede omtrent het maken van wetten is bepaald; en zoo in *alles*, op de stemming na, door de dubbele Kamer bij verklaarde behoefte aan wijziging der grondwet gevolgd moet worden hetgeen over het maken van wetten *is* bepaald, dan belet men de uitvoering van dit gewigtig gedeelte der grondwet, door aan de dubbele Kamer het regt tot het doen van *voorstellen* te ontzeggen.

Dat is: men schendt dan de grondwet en maakt inbreuk op de constitutionele regten der dubbele Kamer.

Wat wij onder *c* stelden, dat de uitlegging die men aan art. 229 geeft in strijd is met het *gezond verstand*, *bewyzen wy door* eenvoudig te doen letten op de gevolgen van die bekrompene uitlegging van art. 229.

Om eene enkele verkeerde of onjuiste uitdrukking in een voorstel, tot wijziging der grondwet, verbeterd of eene andere bepaling op het een of an-

(*) In deszelfs nummer van den 18. Augustus No. 163.

gere onderwerp, te verkrijgen, zou, volgens die leer aan de dubbele Kamer niets anders overschieten, dan het geheele voorstel te verwerpen; ten ware zij zich met iets dat zij gebrekkig oordeelde, wilde vergenoegen, hetgeen de grondwet niet kan gewild, noch verwacht hebben.

De dubbele Kamer zal dan na de verwerping *uiteengaan*, en de *enkele* moeten worden zamengeroepen, om over de noodig geachte verbetering misschien in de verbalen der Sectien van de dubbele Kamer uitgedrukt en voorgesteld, te beraadslagen, en zulks onverschillig of de meerderheid der leden dier Kamer reeds in die zelfde verbalen uitdrukkelijk getoond hadden, de verbetering te verlangen.

De *Eerste* Kamer zal nu de verbetering onderzoeken, iets waartoe zij later, als tak van grondwetgevende magt van zelfs *nog eens* moet overgaan; eveneens als de Koning mede later *nog eens* als mede-grondwetgever daartoe geregtigd is.

Dus verre gevorderd, en de verbetering aangenomen zijnde, zullen de Provinciale Staten van heinde en verre weder worden bijeengeroepen, om bij vernieuwing leden voor de dubbele Kamer te kiezen, ten einde over de *verbetering* te stemmen.

Eenige vroeger benoemde buitengewone leden zullen niet in den geest der Provinciale Staten gestemd of gesproken hebben. Dit zal verandering maken in de keuzen der lastgevers; en uit *meerdere* Provincien zal men nu *andere* buitengewone leden kunnen zien verschijnen, dan de vorige.

Maar *deze* hebben met de bij hunne voorgangers bestaan hebbende motieven tot verwerping geen vrede; de verbetering bevalt *hun* niet, of zij verlangen die *anders*, en *meer uitgebreid*.

Zij stemmen nu *tegen* het *tweede* voorstel, omdat het bevat, of niet *meer* bevat, dan datgene wat hunne voorgangers noodig hadden geacht, en, bij gebreke waaraan, *deze* het *eerste* voorstel verworpen hadden.

Door deze tegenstemming der *nieuwe* buitengewone leden zal het gevorderde getal vóórstemmende ontbreken en ook dit *tweede* ontwerp zal schipbreuk lijden.

Nu zal de dubbele Kamer al wederom uiteengaan, de gewone weder bijeen komen, een *derde* ontwerp overwegen, dit goedkeuren of verwerpen en, in het eerste geval, de Eerste Kamer, de Koning hetzelve weder overwegen en na goedkeuring, (die wij eens willen onderstellen hoewel ze nog niet eens zeker is,) in eene wet vervat, aan de, *ten derde* male bij een te roepene, Provinciale Staten worden toeg[illegible] zal, al weder *andere* buitengewone leden te zenden, die met het werk hunner voorgangers geen vrede behoeven te hebben, maar *meer* of *minder* kunnen verlangen, dan het ontwerp bevat, en daarom weder afstemmen, wat hun niet doelmatig voorkomt, en het *derde* ontwerp doen schipbreuk lijden, en zoo kan men blijven voortgaan tot in der eeuwigheid.

Men lette wél, wij bepaalden ons hier nog slechts tot een enkel ontwerp, tot eene enkele noodig geachte verbetering of bepaling; maar wat zal het zijn, wanneer het motief voor de afstemming van een of meer ontwerpen eens dáárin bestaat, dat de grondwet *meerdere* verbeteringen *in het algemeen* behoeft?

Volgens de leer van den *Avondbode* c. s. zal de dubbele Kamer zich dáárover niet mogen uitlaten; zij zal zich moeten bepalen *enkel by de ontwerpen*, en aan het voorstellen der verbeteringen, die men verder zou wenschen is dus niet te denken.

Nog naauwelijks zou het volgens deze leer geoorloofd zijn, de bijzondere gevoelens der leden, van omtrent het *meer* benoodigde, ieder in het verbaal zijner Sectie te doen uitdrukken.

Dus zal het onbekend blijven *wat* de meerderheid eigenlijk in de bijzonderheden verlangt of liever verlangd *zou* hebben, ware het vóór en tegen van elk bijzonder gevoelen rijpelijk overwogen kunnen worden, en de slotsom tot een geregeld geheel gebragt.

Zóó wijs en niet wijzer zal men dan zijn, wanneer de dubbele Kamer uiteengaat, na de ontwerpen, wegens het onvoldoende derzelve, te hebben verworpen. (*Het vervolg hierna.*)

Nieuwstijdingen.

ENGELAND.

LONDEN, 17. Augustus. De *Morning Post* heeft eenen brief van zijnen correspondent uit Parijs medegedeeld, waarin gemeld wordt, dat het Fransch Gouvernement voornemens was, om op den eigendom van alle de in Frankrijk wonende Engelschen, ten getale van meer dan 40,000, beslag te leggen. De *Courier* verklaart, dat *Lodewijk Philips* nimmer eenen zoodanigen maatregel zal nemen, welke aan het wreede, weleer ten opzigte der Engelschen door *Napoleon* gehouden gedrag zou herinneren.

--- Ook leest men in den *Morning Post*, dat de lust der Fransche Zee-Officieren, om zich met Engeland te meten, zoo groot is, dat dit wel eens tot eene toevallige demonstratie zou kunnen leiden. De schrijver van dat berigt acht de Fransche vloot beter bemand, uitgerust en talrijker dan de Engelsche.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20. Augustus. In het *Mémorial des Pyrenées* merkt men op: --- Het schijnt, naar eenen brief uit Bayonne te oordeelen, dat op de eerste in deze stad (Pau) ontstane geruchten van het dreigende eens oorlogs tusschen Frankrijk en Engeland, de reeders zich hebben vereenigd tot het beramen der te nemen maatregelen. En is besloten, zegt men ons, dat de handel van Bayonne kaperbrieven zou aanvragen, in geval van oorlog. Men herinnert zich, welke naam de uit die haven voortgekomen kapers op een ander tijdstip hebben gehad, en hoe vele daden van dapperheid en onversaagdheid der matroozen van Bayonne en Saint Jean de Luz de martime jaarboeken vermelden. Onze correspondent berigt ons ook, dat een aanzienlijk getal jonge lieden zich dezer dagen voor de dienst bij de Marine hebben aangemeld.

--- Volgens eene opgave, bedroeg in 1831 het getal nationale gardes 5,792,052 man, van welke 1,947,846 de reserve uitmaakten 1,945,899 telden den ouderdom van 20 tot 35 jaren; 1,140,888 waren gewapend en 724,000 gewapend en gekleed.

--- Men leest in bijna al de departementale dagbladen het berigt der oproeping van de lotelingen der ligting van 1839 en van de reserve.

--- Men zegt dat het besluit tot mobiel-verklaring der nationale garde geteekend is.

--- Hoewel de Oostersche zaken nog geenerlei oplossing erlangen, schijnt het zeker, dat alles eene eerlange uitvoering van het tractaat te gemoet gaat, en dat de crisis haar einde nadert. Te Berlijn wil men aan Frankrijks toetreding niet twijfelen, wanneer het tractaat eenige wijzigingen zal hebben ondergaan. Te Weenen zijn de openbare fondsen gedaald, omdat men de uitvoering van het tractaat niet zonder moeijelijkheden acht. In Engeland nemen de troepenbewegingen eenen aanvang, en deze Mogendheid roept hare zeemagt op den Taag en op de Spaansche kusten terug.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, den 20. Augustus. Uit de naburige gemeente Weesper-Carspel verneemt men, dat aldaar bij het onweder van eergisteren, eene koe aan de boerderij van den Landman *Zeldenrijk*, tusschen Weesp en de Uitermeersche Schans, juist op het oogenblik toen men bezig was dezelve te melken, door den bliksem getroffen en gedood is geworden. Gelukkig is degene, die aan het melken was, onbeschadigd gebleven.

--- Dingsdag middag is de boerenwoning van den landman *Mooiman*, onder Voorschoten, door den bliksem zoodanig getroffen, dat zij, met de daaraan belendende schuur en hooiberg, binnen zeer korten tijd eene prooi der vlammen is geworden. Gelukkig heeft geen mensch bij deze ramp het leven verloren, en zijn de paarden en eenig ander vee behouden, terwijl de koeijen in het land liepen; doch het huisraad, de kleederen en andere voorwerpen, welke zich in de woning bevonden, zijn grootendeels door het vuur vernield.

HOLWERD, den 16. Augustus. Gisteren namiddag tegen 4 ure ontstond bij eenen plotseling afgebrokene donderslag een hevige brand, ten huize van *Jaarsma*, landbouwer bij Holwerd, waardoor de schuur met het zich daarin bevindend hooi en eene partij garst met de verdere goederen die men in de haast niet konde redden, door de vlammen werden vernield; zijnde het voorhuis door een aantal ingezetenen nog gelukkig en tegen verwachting gered, dewijl de tamelijk sterke wind de vlam op het voorhuis aandreef en alzoo in den beginne alles ganschelijk verloren scheen.

GRONINGEN, den 20. Augustus. In den nacht van den 17dende bewoond door *Hendrik Derks van Oosten* te Harkstede, en in eigendom toebehoorende aan den Heer *H. van Bingum* te Kleinemeer, brand ontstaan, welke, niettegenstaande alle aangebragte hulp, zoo spoedig toenam, dat er volstrekt van of uit de schuur niets is gered kunnen worden. Tachtig voeren hooi benevens al het boerengereedschap, wagens, ploegen, eggen, enz., zoo mede twee varkens zijn eene prooi der vlammen geworden. Het gebouw was, zoo als men verneemt, voor eene som van *f*2800 verzekerd. Men wil, dat de brand door het onweder veroorzaakt zoude zijn.

ZUTPHEN, den 15. Augustus. Heden namiddag zijn binnen deze stad op den zoogenaamde Boomtjeswal, twee vrouwen, die aldaar onder eenen lindeboom stonden, door den bliksem getroffen, ten gevolge waarvan de eene dadelijk dood gebleven, doch de andere, niettegenstaande eenige kneuzingen in het aangezigt bekomen hebbende, gespaard is, terwijl drie andere vrouwen, die mede in de nabijheid stonden, geen het minste letsel bekomen hebben.

MAASTRICHT, den 20. Augustus. Men verzekert, dat de Prins *van Oranje*, na de vestingwerken van Nijmegen en die van twee andere steden in oogenschouw te hebben genomen, ook Maastricht bezoeken zal. Men verwacht de komst van den Prins alhier in den loop der volgende week.

VLISSINGEN, den 24. Augustus. Heden wordt alhier de 68e verjaardag van Z. M. den Koning, op de gebruikelijke wijze gevierd

--- Op den 1. September aanstaande zal de 8e en 9e kompagnie van het 6e Bataillon Art. N. M. (welke sedert ruim 8 jaren zich hier in garnizoen bevinden) naar Bergen-op-Zoom vertrekken. De 4e en 5e kompagnie van dat Bataillon, thans te Bergen-op-Zoom garnizoen houdende, zullen de eerst genoemde kompagnien alhier aflossen.

Mengelingen.

Miscellen.

A.

Waar heeft de vrome C., zijn rijkdom toch verkregen?
Hij is, zegt men, uit niet, tot goed fortuin gestegen,
En heeft het vaderland, belangloos, trouw gediend,
Als Administrateur.

B.

Gij dwaalt mijn goede vriend!
't Land diende *hem* dertig jaar, 'k heb hem gekend voor dezen,
Toen hij lakkei, en soms verklikker plagt te wezen.
't Is een aanzienlijk man, die vroom is van gemoed,
Die 't niet te doen is, om 't vergaren van veel goed
Maar thans den Hemel schenkt, 't geen in zijn kas verholen
Ons arme lieden op deze aarde werd ontstolen.

(*Naar 't Hoogduitsch van* HECKENDORFF.)

GULLE BEKENTENIS.

Als W. eens werd gevraagd, hoe dat hij 't kon gedoogen
Dat X. hem met zijn pen zoo vinnig stak in d'oogen,
Sprak hij: hoe keer ik hem? — als ik 't ronduit belij,
Weet 'k iets van hem, hij weet nog *tienmaal* meer van mij.

Zeetijdingen.

VLISSINGEN, den 24. Augustus. Sedert den 21. dezer zijn alhier ter Reede gekomen: Voor Brussel bestemd:

De Vriendschap, C. Mefler, Memel, houtwaren.

Voor Gend bestemd:

Marengo, J. C. Gillespie, Havannah, suiker; Ebro, F. Peit, Havannah, suiker; de Pellikaan, l'Andersen, Dantzig, houtwaren.

Voor Antwerpen bestemd:

August, T. J. de Jaeghere, Kronstad, lijnzaad; Liangton, J. Candler, New-York, katoen, rijst en verfhout; Auguste, T. L. Plagemann, Riga, hennipzaad; Amitie, H. P. J. Schultz, Riga, lijnzaad; Hoppet, J. H. Joholm, Livorno, marmer; Providentia, T. Hansen, Riga, houtwaren; Alida, T. Heringh, St. Petersburg, lijnzaad; Princess Victoria, T. Minter, Hamburg, stukgoederen; Antwerpen, T. Jackson, Londen, stukgoederen; Ino, F. Williamsen, Riga, houtwaren; Licence, P. Niejahr, St. Petersburg, lijnzaad; Oceanus, W. Smith, Havanna, suiker.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild:

Gretry, J. B. Gombier, schors, Liverpool; Frederika, P. Markward, ballast, Dantzig; Columbine, J. M. Wars, ballast, Glascow; Tyne, W. Marler, granen, Londen; Niord, E. C. Tobiesen, ballast, Sundswald; Henriette August, J. F. Raersch, ballast, Memel; Napoleon, N. Rubardy, ballast, Havre de Grace; Henriette, L. A. Speelman, ballast, Villa Nova; the Soho, T. Whitecombe, passagiers en stukgoederen, Londen.

--- Den 23. dezer is door kapitein *T. Minter*, voerende de stoomboot *Princess Victoria*, des namiddags ten 5 uren 30 minuten, op de hoogte van Scheveningen drie Duitsche mijlen afstands, het Nederlandsche exercitie-eskader gepraaid; de wind N. W. bramzeilskoelte, klaar weer, lager Noord, over bij-de-wind.

--- Het beurtschip, gevoerd door schipper *G. Klasen*, van Ameland naar Amsterdam, is den 14 dezer op de hoogte van Stavoren omgeslagen, en het volk, benevens twee passagiers, daarbij verongelukt.

Advertentien.

Ter Drukkerij van P. WEDTS DE SWART.